DİASPORA VE ERMENİSTAN YÖNETİMİNİN ÇELİŞEN ÇIKARLARI: ANCA ÖRNEĞİ

Tuğçe TECİMER

-

Bilindiği üzere, ANCA (Armenian National Committee of America), uzun yıllardır Amerika Birleşik Devletlerinde Ermeni diasporasının ve dolaylı olarak Ermenistanın çıkarlarını savunduğunu iddia eden en etkili lobi kuruluşlarından biri olarak faaliyet göstermektedir. Ancak ANCA gibi diaspora temelli çıkar gruplarının sıkça karşılaştığı yapısal sorunlardan biri, diaspora örgütlerinin maddi ve siyasal öncelikleri ile anavatan devletin siyasi çizgisi ve vatandaşı oldukları ülkenin stratejik çıkarları arasındaki uyumsuzluktur. ANCA örneği, bu ikilemin neden olduğu gerilimi bir kez daha gözler önüne sermektedir.

Bu gerilim, 8 Ocak 2026 tarihinde ANCA Direktörü Aram S. Hamparian imzasıyla yayımlanan If youre taking flak, youre over the target başlıklı mesajda gözlemlenmektedir. [1] Söz konusu metinde ANCA, kendisine yöneltilen eleştirileri politikalarının doğruluğuna dair bir teyit olarak sunmakta; özellikle İsrailin Azerbaycana verdiği destek ve bu desteğin Karabağ konusundaki sonuçlarını merkeze alarak söylemini meşrulaştırmaya çalışmaktadır. Ancak bu yaklaşım, diaspora temelli bir lobi örgütünün ideolojik refleksleri ile Ermenistan devletinin güncel güvenlik, diplomasi ve dış politika ihtiyaçları arasındaki potansiyel uyumsuzluğu daha görünür kılmaktadır.

Hamparianın mesajında öne çıkan iddialar, İsrailin Ermeni ve Hristiyan topluluklarına yönelik sözde soykırımı tanımama tutumu, Azerbaycana silah sağlanması ve Karabağdaki gelişmelerle sınırlıdır. Bu mesaj, ANCAnın bölgesel meseleleri çoğunlukla dış aktörlerin eylemleri üzerinden ve suçlayıcı bir dille ele aldığını göstermektedir. Böyle bir yaklaşım, Ermenistanın güvenlik ve diplomasi politikasından ziyade, diaspora topluluğunun yapay tarihsel travmaları ve duygusal hassasiyetleri üzerinden şekillenmektedir. Bu durum, örgütün söyleminin Ermenistanın pragmatik dış politika öncelikleriyle örtüşmediği gibi, devletin stratejik manevra alanını daraltma riski de taşımaktadır.

Ayrıca, ANCAnın mevcut söylemiyle yalnızca eleştirilere yanıt verme amacı taşımadığı, uluslararası alanda sert ve kutuplaştırıcı bir duruş benimsediği de gözlemlenmektedir. Metinde eleştirilen medya kaynakları ile eleştirilere yönelik yanıt biçimi, kuruluşun uluslararası kamuoyu nezdinde meşruiyetini sorgulatmaktadır. Eleştirileri hit-piece (karalama yazısı) olarak tanımlamak, yalnızca söylemsel bir savunma değil, aynı zamanda kutuplaştırıcı bir pozisyon alma eğilimini ortaya koymaktadır. Bu durum, örgütün

söylemlerinin ciddiyetle ele alınma ihtimalini zayıflatmaktadır.

Öte yandan ANCAnın tutumu sadece Ermenistanın çıkarlarıyla sınırlı bir uyumsuzluk yaratmakla kalmamakta; aynı zamanda ev sahibi ülke olan Amerika Birleşik Devletlerinin temel dış politika ve güvenlik çıkarlarıyla da çelişmektedir. ABD açısından Azerbaycan, enerji arz güvenliğinin sağlanması ve bölgesel güç dengelerinin korunması vb. konularda stratejik öneme sahiptir. ANCA ise, Azerbaycan-İsrail ilişkilerini hedef alan ve dolaylı biçimde Washingtonun bölgesel ittifak ağlarını sorgulayan sert söylemler geliştirmektedir; örneğin ANCA liderliğindeki bir koalisyon, Azerbaycanın Gazze için önerilen uluslararası güvenlik gücünde yer almasına karşı çıkarak, bu ülkenin İsrail ile derinleşen askeri ve güvenlik bağlarını öne sürmüştür. Bu çağrı, ABDnin stratejik çıkarlarının bir parçası olarak değerlendirilen İsrail □□□□ ilişkilerini eleştiren bir söylemde birleşmekte ve böylece ANCAnın Amerikan siyasal sistemi içindeki meşruiyet sınırlarını zorlamaktadır.[2]

Söz konusu örgüt, Donald Trumpın Kongre Üyesi Henry Cuellara yönelik affına da tepki göstermiştir.[3] ANCAnın Trumpa yönelttiği eleştiri, Ermeni lobisinin ABD iç siyasetindeki gelişmeleri çoğu zaman uluslararası demokratik ilkeler yerine kendi duygusal öncelikleri doğrultusunda değerlendirme eğilimini bir kez daha ortaya koymaktadır. Trump karşıtlığı, Türkiye ve Azerbaycan karşıtı söylemi besleyen bir araç haline getirilmiştir. Ortaya çıkan tablo, Trumpın kararını soğukkanlı bir analizle değerlendirmekten ziyade, her gelişmeyi diaspora siyasetinin dar kalıpları içine sıkıştıran ve duygusal hassasiyetleri doğrultusunda ev sahibi ülkenin politikalarını göz ardı eden bir tepkinin tekrarından ibaret kalmaktan öteye geçememiştir.

Bu bağlamda ANCAnın benimsediği sert, suçlayıcı ve ev sahibi ülkeyi de hedef alan söylemleri, yalnızca Ermenistanın dış politika manevra alanını daraltmakla kalmamakta; aynı zamanda ABD ile olan ilişkilerin kurumsal ve siyasal olarak aşınmasına da sebep olmaktadır. Washingtonun temel güvenlik ve bölgesel denge önceliklerini göz ardı eden bu yaklaşım, ANCAnın Amerikan siyasal sistemi içindeki meşruiyetini zayıflatmaktadır. Bu durum, örgütün kısa vadeli kazanımlar uğruna, uzun vadeli ABD □□□□□□□□□□ ilişkilerine zarar verme ihtimalini de beraberinde getirmektedir.

Uluslararası ilişkilerin doğası, yalnızca ideolojik taleplere dayanan söylemlerin ötesine geçmeyi; devlet stratejileri, bölgesel istikrarı ve pragmatik diplomasi gerekliliklerini dikkate alan çok katmanlı bir yaklaşımı zorunlu kılmaktadır. Mevcut stratejik konjonktürde, sert ve kutuplaştırıcı söylemler yerine, Ermenistan devletinin somut çıkarlarıyla uyumlu, işlevsel ve sonuç odaklı bir dış politika lobiciliğine ihtiyaç duyulmaktadır. Dolayısıyla ANCAnın faaliyetlerinin artık yalnızca diaspora duygularına değil, Ermenistanın çağdaş politikası ve stratejik çıkarlarıyla gerçekten uyumlu olup olmadığının sorgulanması gerekmektedir.

Sonuç olarak ANCAnın mevcut politikası, diaspora örgütlerinin ideolojik ve tarihsel hassasiyetleri ile Ermenistanın güncel dış politika ve güvenlik öncelikleri arasındaki gerilimi açıkça göstermektedir. ABDyi de hedef alan sert, suçlayıcı mesajları, sadece Ermenistanın diplomatik manevra alanını daraltmakla kalmamakta, aynı zamanda Washington ile stratejik ilişkilerin istikrarını da riske atmaktadır. Diaspora örgütlerinin rolü, yalnızca kimlik ve geçmiş odaklı duygusal tepkilerle değil, devletin somut çıkarları ve

bölgesel denge perspektifiyle uyumlu, pragmatik ve sonuç odaklı bir strateji ile ölçülmelidir. ANCAnın faaliyet ve söylemlerinin Ermenistanın güncel dış politika hedefleriyle uyumlu hale getirilmesi, hem örgütün uluslararası meşruiyetini güçlendirecek hem de uzun vadeli ABD–Ermenistan ilişkilerinin istikrarına katkı sağlayacaktır.

[1] If Youre Taking Flak, Youre over The Target, *ANCA*, 8 January 2026, https://anca.org/if-youre-taking-flak-youre-over-the-target/.

[2] A New Policy, ANCA Lead Coalition Against Azerbaijans Role in the Gaza Security Force, *ANCA*, 12 November 2025, https://anca.org/press-release/a-new-policy-anca-lead-coalition-against-azerbaijans-role-in-the-gaza-security-force/.

[3]ANCA Condemns Trumps Reckless Pardon of Corrupt Rep. Cuellar Who Took Bribes from Baku , *Asbarez*, 3 December 2025, https://asbarez.com/anca-condemns-trumps-reckless-pardon-of-corrupt-rep-cuellar-who-took-bribes-from-baku/

Yazar Hakkında :

Atıfta bulunmak için: TECİMER, Tuğçe. 2026. "DİASPORA VE ERMENİSTAN YÖNETİMİNİN ÇELİŞEN ÇIKARLARI: ANCA ÖRNEĞİ ." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2026 / 4. Ocak 27. Erişim Kasım 10, 2026. https://mail.avim.org.tr/tr/Yorum/DIASPORA-VE-ERMENISTAN-YONETIMININ-CELISEN-CIKARLARI-ANCA-ORNEGI

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır